

[Torben Lund]

Vi har jo i dag to forslag til behandling, men jeg vil godt sige, at jeg håber, at alle de partier, der stod bag udlændingeloven i sin tid – det vil sige alle med undtagelse af Gli-strups folk – i fællesskab kan nå frem til en løsning af de to problemer, som er opstået i forbindelse med flygtningesageres behandling. Jeg skal opholde mig lidt ved de to problemer.

Det ene er i loven at få præciseret, at justitsministeren i ganske særlige tilfælde kan give opholdstilladelse til personer, flygtninge-nævnet har givet afslag på flygtningestatus. Som hr. Bernhard Baunsgaard var inde på det i sin korte bemærkning, var vi mange, der mente, at det er der hjemmel til i loven. Justitsministeren har indtaget det standpunkt, at hjemmelen mangler, og vi har naturligvis ikke noget imod at formulere en klargøring af denne hjemmel, og jeg håber på baggrund af de bemærkninger, justitsministeren kom med, at der er bred tilslutning til denne del af vores forslag.

Jeg vil godt klart præcisere, at der ikke med denne ændring er tilsigtet nogen ændring i, at flygtninge-nævnets afgørelser er endelige. Jeg vil også godt påpege, at der vil være et relativt snævert anvendelsesområde for bestemmelsen. Der skal være væsentlige hensyn af humanitær karakter, som afgørende taler for opholdstilladelse, og det er altså en konkret vurdering, der skal foretages i hvert enkelt tilfælde.

Jeg synes også, der er grund til at sige, om ikke andet så til vejledning for flygtninge-nævnet, at der ikke hermed er tilsigtet nogen udvanding af flygtningebegrebet. Vi lægger i hvert fald afgørende vægt på, at denne bestemmelse ikke påvirker flygtninge-nævnets bedømmelse af de facto-flygtninge.

Det andet problem er behovet for en hasteprocedure i tilfælde, hvor en ansøgning om asyl må anses for at være åbenbart grundløs. Vi vil gerne give justitsministeren den indrømmelse, at der her nok er behov for en særlig procedure. Vi er naturligvis tilfredse med det forslag, vi har lagt frem, der går ud på, at det er flygtninge-nævnets formand og en af repræsentanterne for Dansk Flygtningehjælp, der kan træffe denne afgørelse, og er de uenige, ja, så må sagen forelægges nævnet som helhed. Vi er til gengæld ikke tilfredse med justitsministerens forslag på disse punkter.

Da vi lavede udlændingeloven i sin tid, var vi meget omhyggelige med sammensætningen af flygtninge-nævnet. Vi lagde stor vægt på, at Dansk Flygtningehjælp blev stærkt placeret i flygtninge-nævnets sammensætning, fordi Dansk Flygtningehjælp har en særlig ekspertise, har nogle særlige humanitære traditioner, som vi mente ville være af værdi i flygtninge-nævnet, hvad de bestemte også har været. Vi ønsker ikke, at Dansk Flygtningehjælp ved behandling af disse sager kobles ud.

Men justitsministeren går videre i sit forslag. Det er med hensyn til muligheden for, at den enkelte ansøger kan forelægge sagen mundtligt for nævnet. Jeg har bemærket, at ministeren ikke alene ønsker, at i disse sager, hvor der kunne være tale om, at ansøgningen var åbenbart grundløs, skal mundtligheden bortfalde; han ønsker det ved alle ansøgninger, der behandles i nævnet. Det kan vi bestemt ikke være med til.

Netop i disse sager, hvis udfald er afgørende for de pågældende menneskers liv og skæbne, er det helt nødvendigt, at de pågældende får lejlighed til at fremstille sig for de personer, der skal træffe afgørelsen, og får lejlighed til at forklare deres forhold. Netop i disse sager er det vanskeligt for ikke at sige umuligt at danne sig et fuldstændigt indtryk af sagens forhold, hvis man alene har sagen beskrevet på et stykke papir. Flygtninge-nævnet er jo her domstolslignende i sin form, og man ville vel ikke drømme om, at sager af denne karakter skulle behandles på grundlag af skriftligt materiale ved en domstol. Så vi må fastholde kravet om, at der sker mundtlig forelæggelse af sager i flygtninge-nævnet, sådan som det er tilfældet i dag.

Derudover vil jeg godt sige, at der er en del af forslaget, jeg slet ikke forstår. Det er i bemærkningerne, hvor man skriver, at når en ansøgning om asyl er åbenbart grundløs, bevirker det, at de pågældende ikke får et retskrav på at forblive her i landet under sagens behandling.

Jeg må sige, at jeg forstår det ikke. Man kan jo ikke vide, om ansøgningen er åbenbart grundløs, før den er behandlet af flygtninge-nævnets formand og repræsentanten for Dansk Flygtningehjælp. Hvordan vil man have, at vedkommende ikke skulle have ophold i landet under sagens behandling? Der er et eller andet, der ikke hænger sammen.